

De Artijckelen ende besluy- ten der Inquisitie van Spaegnen / om die van de Nederlanden te overvallen ende verhinderen.

Dat overheplige Officie der Inquisitie / dat soo menichmael
in synre Majesteys Nederlanden verachtet is / sal op dese seer expe-
diente wyse inghestelt ende ghebozert worden.

1. Men sal den Gasenden Keeser / die leelijckē met den Ketteren int verbont
is / wijs maken ende persuaderen / dat hy dat Rijkē en de gehele administrati-
e der voorsz. Nederlanden synen Soone overghebe / want met den Keeser
heersmen tot noch toe genoegh die hoape te vergheefs versocht. Mei synen
Soone / die een Jonck-man is / ende onvoorsichtich / sullen wy / belangende
dese heplighe instellinghe / naer onsen welbehaghen handelen.

2. Daer naer / als de Keeser met synen twee Susteren / hare rechten versaeft
hebbende / die Nederlanden verlaten / ende haven vertreck nemen by ons in
Spaengnen: dan ist seker ende fix / dat hy in toecomende tijt niet weder ke-
ren oft schade doen en sal.

3. Als dese sullen omgebzocht zyn / so moeten wy den Coninck oock tot ont-
trecken / ende hem houden / dat hy voortaen niet weder en keere / ende niet toe-
laten / dat eenich Nederlander toegauck tot hem hebbe / ofte met hem spreke.

4. Dat den Coninck aen die Staten schryve ende ghebede / dat sy met der
Inquisitie ontfanghen moeten vyfthien nieuwe Bisschoppen / die by sul-
len wesen van alle weerlycke Jurisdicdien / ja ooc in cause van lese Majest.

5. Die Onderstaten der Nederlandē sullen door haer quaetheit weder span-
nich worden / ende sullen seditien ende opzoor maken / die peggelijck (behal-
ven den onsen) sullen aenghenaeem zyn ende playsibel.

6. De Princen ende Edelen / Hoofden ende Auteurs van deser factie ofte
twist / ende oock die Onderstaten / sullen omghebracht worden / ende die ande-
re sullen in oorden ende reghele wederom ghestelt worden.

7. Men sal tot onsen eyghen costen schenders der Kercken / ende Beelstoz-
mers hueren / die schult / der welke by alder werelt hatelijck is / sal deur ee-
nich listich middel der wederspennighen toe gherekent worden / ende so sul-
len wy overwinnen moghen.

8. Dat alle Handel / Coopmanschap / Rijckdom / Goederen / Vrijheden ende
Privilegien /

Privilegien te niet ghedaen worden/ende datse alle ter ypperste armoede ge-
bracht werden/ ende also sal het Rijkke voor ons bestandich en vast bliuen.

9.

Niemand in alle dese Nederlanden/ behalven d'onse en sal des levens weer-
dich gherekent oft geacht worden/ ende eyndelijck alle uptgheropt werden/
sulcx dat daer een nieuwe Rijk ende een nieuwe Volck sp.

10.

In desen Ampte ende Officie sal den vromen ende ballianten Hertoghe
van Alba wesen/ ende niemant/ oft hy oock schoon van Conincklycke ofte
Princelijcke bloede waren/ van hoe grooten stamme oft werden hy sp oft
ghehouden wort/ die oock in de alderminste saken synde/ hy en worde door
lijsticheyt omghebracht.

11.

Gheen contracten/rechten/ beloften/privilegien/ verghevinghen noch so-
lemnele verskeringe en sullen den Inwoonderen ghelden moghen/ oft ghe-
houden worden/ als alle schuldicke zijnde van beyde lege Majest.

12.

Maer boven al moeten acht nemen/ datmen in dese saken/ die so swaer
ende ghewichtich zijn/ niet met gheweldt oft tseffens voozds en vare/maer
door middele/ ende allenskiens ende met goeder oozden/ op dat de Princen/
Edelen/ende Onder saten/ onder malcanderen opzoerich gemaecht worden/
ende dat den eenen des anders Beul ende vervolgher sy/ tot dat den Beul sel-
ver inden laersten gehanghen sal worden. Want inder gantscher Christen-
heyt en is geen statie die dwaeser ende onboozsichtigher sy/ ende diens licht-
veerdicheydt ende ontrouwe beter bezughen ran worden/ dan dese Neder-
landers: ende alsoo straft Godt haer lichtveerdicheyt ende ontrouwe.

Besluyt des Offitiums/ tegen het volck vande Nederlanden.

Het Offitium der alder heylige Inquisitie/ versocht voor die
teghenwoordicheyt zijnder Majestepts te seggen ende besluyten over
die grouwelijcke misdact van afvallicheyt/apostasten ende ketterien
bedreven hyden onder saten der Nederlanden/ syne Ma. gesien ende neerste-
lijcken gheweghen hebbende/ die informatien inden name synder Ma. over
dese saecken gehat hebbende: Inghelijck ghesien hebbende die brieven mu-
nimenten ende authentijcke ende gheloofweerdighe bewijzen der vooz. in-
formatien daer hy geboecht/ en door die Officialen der heyliger Inquisitie
trouwelijk upt den Nederlanden overghesonden/ seyt ende besluyt: (in tge-
nedat die Theologale professie ende die conscientie belanght ende betuycht)
dat alle ende pder Onder saten der voozse der Nederlanden/ ende t'gheheele
Lichaem der selver/ alleenlijck uptgenomen die/ die daer inder informatien
bysonderlijck aengheteyckent zijn/ soo wel in t'aensten der ghener die open-
bare Apostaten/ Ketters ende affwijckers zijn teghen Godt/ tegen onse moe-
der de heylighe Kercke/ ende teghen t'ghebodt des Catholijcken Conincx en-
desyne ghehoorzamenheyt/ als int aensien der ghener die hen Catholijcken
bepusende

beynsende/ek en hebben hare schuldige plicht ende officie niet gedaen/waer
 aen sy Godt ende synder Majest. ter causen der Catholijcker Religien ende
 des Cedts dien sy ghedaen hebben / schuldich waren ende ghehouden zyn te
 wederstaen / met alle haer crachten ende macht den ghemeynen ende open-
 baren Apostaten/Ketteren ende opzoerighen/ende te verhinderen hare boos-
 se ende afgrijpselike seften / t'welcke hen inden beghinne der troubelen licht
 was doende. Ter contrarien van dien hebben sy hen gantschelijc onthouden
 van sulcke Godtsalighen ende heplighen wederstant ende veranderinghe/
 ende hier dooz verdienen sy gheacht te wesen Fautheurs ende Auteurs der
 ghemeynen ende openbaren Apostaten/Ketteren ende opzoerighen/die gee-
 ne ooc/die onder den naem der Staten/Edelen ende der Ondersten Rique-
 sten ende verthoogen overghegeven/teghen die heplighe Inquisitie. Iustici-
 lijcken die Kettere / Apostaten ende opzoerighen ontficken ende moet ghe-
 gheben hebben / hebben daer dooz ghecommitteert opten hoochsten graet
 crimen Lese utriusque Majest. Aldus ghesepdt ende besloten inder Stadt van
 Madril den 16. Februarij Anno 1568.

Die Sententie vanden Coninck hier op ghepronuncieert.

Die Conincklijke Majest. ghesien hebbende die Informa-
 tie by synen bevel gheschiet / ghenomen op de schandelijcke misdaet
 van defectie/apostasie/ketterie/ende opzoerighen/ ghedaen by synen
 Ondersten der Nederlanden/hebbende van ghelijcken ghesien die brieven/
 munimenten ende gheloofweerdighe bewijzen der voorsz. Informatie daer
 by gheboecht/ende dooz den Officialen der heplighe Inquisitie upt de Ne-
 derlanden trouwelijck overghesonden: Inghelijc ghesien hebbende het
 Godtbychtige advijs des Officij der hepligher Inquisitie/Ende doende
 recht ende gherechticheit/ende hier inne ghebruyckende syne Conincklijke
 ende volle macht / sepd / ende ordineert: dat alle ende een yder Onderdaen
 der Nederlanden/ende het gantsche lichaem der selver/die alleenlijcken upt
 ghenomen. die inder voorsz. Informatie aenghetekent zyn/welckers
 namen wy in tijden ende wijlen den Fiscalen onser Nederlanden sullen doen
 gheven / sod wel om haer ghemeynen ende openbaren Apostasie / Ketterie/
 ende afwijckinghe/ teghen Godt/teghen onse moeder die heplighe Kercke/
 zyn Catholijcken ghebodt/ende die ghehoorsaemheyt des selven / als oock
 om dat sy / die onder hun beynsen Catholijcken te wesen / haer schuldige
 plicht ende officie niet ghedaen en hebben/waer aen sy doch Godt ende sy-
 der Majest. van weghen der Catholijcker Religien ende des Cedts dien sy
 ghedaen hebben / verbonden syn ende waren te wederstaen/ den ghemeynen
 ende openbaren Apostaten/Ketteren ende opzoerighen/met alle haer macht
 ende uiterste kracht / ende te beletten hare boosheyt/twelck hem inden be-
 ghinne der troubelen ende opzoeren licht ende sonder eenighe swaericheyt
 doenlijck was: Ter contrarien van dien/sy hebben hen gantschelijc sulckes
 heplighen wederstandts ende veranderinghe onthouden/ jae zyn daer over
 verblgt gheweest/ende zyn daeromme met recht gehouden vooz Fraudeurs
ende

ende Boorzanders der booscheyden gemeynen ende openbaren Apostaten /
Ketters ende oproerighen / t'sp oock die gheene / die onder den naem der
Staten / Princen / Steden / Edelmans / en Onderfaten Aegheske Vertoch te-
ghen die heylighe Inquisitie overgegeven / hebbende t'herste ende den moer-
der Apostaten / Ketters / ende oproerighen / onder t'decksel der Godtsalic-
heyt ontfangen / hebben ghecom nittert die grouwelijke sonde van heyde-
lese Majest. Die selve / ende eenen peggelijcken sonder eenich aensien oft res-
pect / t'sp Mans oft Vrouwen / Jonck oft oudt / condemnerende in yene ende
straffe die nae rechte gheordineert zijn teghens soodanighen zijne Majest.
die met sulcke rustighe sententie teghen den toecomenden tijdt allenacoms
mers te verschrieken boozneemt / wilt ende ordineert ; dat die peyne en-
de straffe deser sententie volkomelijck ende opt uiterste uytghe-
voert sal worden / doch nae sulcken ordonende manieren
als aenden Fiscalen onser Nederlanden / in tijden
en plaatsen te kennen gegeven sal wor-
den. Aldus gheoordeelt inder
Stadt van Madril den
16. dach Febru-
arij Anno
1568.

iten /
n der
h te
noes
falic
epde
t ref
ende
ijest.
ons
ls